

24 ҒАРЛЫ-БАҲАРЛЫ ӨМҮР

О, азобиюти чох севида... Россиямизни да юртуну кили... Мусиги ила инуи иллим юриси олду. Өмүргү мусиги ила, жазыла мусиги ила белгиленип сарра алди. Тусе ва ғарлы-баҳарлы өмүр боју да бу ади-лава садиғ галды. Ишын дүшүнмәларини, эсериф дүгүләрини мусигиға, тусимди да онак, биналарда бүгүз ыериға чалышса. Бизе консерватория-сында олутузу да мүдәт эримеди (бир дарым тадрис или) Эртоғрол Чавид — даһи бастакымыз, иккин профессорлал мусигимизни башиси Үзејир Һа-дәбибәвун дигетини чаб елди. О, буюк мүдәллимни раббярәјин айтинда Азәрбајҹан халг мусигисини аскасларыи дариинди ыериш. Даламы бар бар мусиги эсерини катериб Үзејир боја касториб, онун гүлметан ва аэа-си мессабиларини алырди.

Бастакымыз Фахретдине ахуарин Эртоғрол бу саниети бүтүн сир-ләрине дариинди јулазымакла јанашы, бир сира кизил ва мүрәккәб мусиги эсерлери басталар. Ондарыи арасында ва семели мүдәллим Үзејир боја һаср еттиҹи фортенано үчүн јазылмыш «9 вариасијада» вардыр.

Үзејир бој бу эсәрди јөнәлјин ва ориҹиналлыгы, иккин Азәрбајҹан мусигисини халкни ханисаи алаи муғамлардан бочарында истифадә едил-мисини јуксак гүлметәндәрди.

Даһа совралар Эртоғрол скрипка ила фортенано үчүн «Поема» си-ми јурадыр. Вариасијада олдуру кени, бу эсәрди да о, халг интона-сијаларынды усталагы ботралир.

Консерватория нәдәндә семели мүдәллимиз Бүләвүн тәшәббус ила јаралмыш ва онун раббярәјин айтинда 30-чу каларди бари Азәрбајҹан сели-тадигат мусиги кибисини факультет касторили. Кени Эртоғрол да бу кабинетини факультетди јазылдыл иштирак елди; мүхтәлиф фольклор ыриҹиләрини топлагы, онлары нота кәтүрди, мәтнларини редактә едиб сай-маша салдырди.

Дейиләләрә көрә о, вәхтлә 200-дан артыг ел һавасыны ва халг маһ-нисим топлагы, чана һазырламышды. Әфсус ки, онлар ишим үзү көрмә-ди. Көрәси о халг инкәтери икин һаралдыр!

Буюк Вәтән муһарибеси башлар. Эртоғрол да башга кәч бастакы-лар-кени, өз «мусиги галамни» бу мүдәдәс нөвзә јөнәлди. О, «Чаббәзә» мәктәби алаи симфонии балладедини басталар. Бу эсрин тәгул вәра-сигида: «Ана Вәтән һәрбиини оғул ғаһрәмәләрини итләф едиләр» сөкәри-ни јазыр. Айтинда да тарихи јазылды: «21.VII.1941-чи ил. Баки». Бәли, муһарибени бир дүз тапан алаи күи или о күи.

Чәми 24 гүлмә-һаһарыи өмүр сүрүҹи Эртоғрол өзүкәди сора кизил ва гојуб кетди. Онун тамаканамыш ескиләри галды: «Шејх Сәи'ә» ва «Мәһабет» опералары, каламк бәлет үчүн дүшүнүшү «Адижи», «Баба-кин алаи» симфонии поэмасы, бир сира майны ва романслари, мүхтәлиф симели камера ва инструментал эсерлери. Буюк илһамла јазылмыш тарзәт-ди ва һазин лирик мусиги инкәлери, һајат үзү көрәкени басталар!

Заманәсини буюк бастакы Фахрет Өмүрәс өлүмүкәди бир нечә ил ав-вал тәләбәли каларини досту һаҹиғади буюк гурурла десилди: «Эртоғ-рол һајатда тарихиша чыкан ил тәһәс, әл нәһиб, әл кизил инсәләрәди иди... Онун бүтүн ыарыгы сонила, мусигиға, азәбјуғла јорғулмашу; һајати-нини јазыла бирчә мөгсәди ва гәјәси варды: Сәит, јулашчылығ!»

Үзејир Һадабәвүн мәктәбинин сәдагәтәл шаһидләринәди бери алаи Эр-тоғрол Чавид өзүкәди сорама нәсилләр үчүн дәјәрили бир ирс гојуб кет-ди. Өзүи исе — юғур, гүлмәди да мейкәс бир абада — ел севкис бә-чимкәди...

Бу ил Эртоғрол Чавиди анәди олмасын 70 кәләјидир. Онун илк ишәр олған мусиги эсәи — тарихимизди «9 вариасијада» Гој, бу эсрин ас-сәдәси уғуру олсу, пәһмәчүларимизин репертуарыи бәзәси!

РӘШИД ШӘФӘГ

Andantino.

Handwritten musical score for Andantino, page 4. The score is in 3/4 time and features a piano accompaniment with a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The music is marked with various dynamics including *p*, *cres.*, *dim.*, *mf*, and *pp*. There are also markings for "8" and "4" measures.

Allegretto

Handwritten musical score for Allegretto, page 5. The score is in 3/4 time and features a piano accompaniment with a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The music is marked with various dynamics including *mf*, *cresc.*, and *poco a poco*. There are also markings for "8" and "4" measures.

Allegro nontropo.

Handwritten musical score for page 6, measures 1-12. The score is in 2/4 time and features a piano accompaniment with various dynamics and articulations.

Measures 1-4: *cresc...*, *dim...*, *cresc...*, *dim...*

Measures 5-8: *dim...*, *mf*, *p*, *poco a poco*, *cresc.*

Measures 9-12: *rit...*, *atempo*, *p*, *cresc.*, *dim.*, *rit. dim...*

Allegretto

Handwritten musical score for page 7, measures 1-12. The score is in 2/4 time and features a piano accompaniment with various dynamics and articulations.

Measures 1-4: *cresc...*, *p*, *cresc...*

Measures 5-8: *p*, *cresc...*, *poco a*, *poco cresc...*

Measures 9-12: *p*, *poco cresc...*, *p*, *poco cresc...*

At the bottom right, there is a small box containing the text: **Пот-мусиги ше баш**

Allegro non troppo

V

Handwritten musical score for piano, page 8, marked "Allegro non troppo" and "V". The score consists of 11 staves of music. It begins with a treble and bass clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The first staff has a forte (f) dynamic. The music features various melodic lines and chords, with dynamic markings including "cresc...", "dim...", "Meno mosso", "mp legato cresc...", "dim...", "cresc...", "legato...", "mf", and "ff". The piece concludes with the instruction "Attaca subito".

Andante pastorale

VI

Handwritten musical score for piano, page 9, marked "Andante pastorale" and "VI". The score consists of 10 staves of music. It begins with a treble and bass clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The first staff has a pianissimo (pp) dynamic. The music is characterized by flowing, lyrical lines with dynamic markings including "cresc...", "dim...", "pp", "dim...", "cresc...", "dim...", "cresc...", "dim...", "mf", and "dim...". The piece ends with a final chord.

Handwritten musical score on page 10, featuring piano and organ parts. The score includes various dynamics and articulations:

- cresc...* (multiple instances)
- pp* (pianissimo)
- dim...* (multiple instances)
- piu messa* (more measured)
- poco a poco* (little by little)
- cresc...* (multiple instances)
- dim...* (multiple instances)
- dim. e rallentando.* (diminuendo and slowing down)

Andantino

Handwritten musical score on page 11, continuing the *Andantino* piece. The score includes various dynamics and articulations:

- p* (piano)
- mf* (mezzo-forte)
- cresc...* (multiple instances)
- ff* (fortissimo)
- fff* (fortississimo)
- pp* (pianissimo)
- dim...* (multiple instances)

Andante grazioso

pp

p cresc...

dim...

cresc...

dim...

pp

ppp cresc...

dim...

pp

ztl. dim...

a tempo

cresc...

ztl. dim...

Allegro di molto

mf cresc...

dim...

cresc...

dim...

cresc...

cresc...

cresc...

p

pp

Handwritten musical score for page 14. The score is written for piano (p) and organ (o). It consists of two systems, each with a piano part and an organ part. The piano part is written in treble clef, and the organ part is written in bass clef. The music is in 2/4 time and features various musical notations, including eighth notes, quarter notes, and rests. The organ part includes a registration mark '12' at the beginning of the first system.

Handwritten musical score for page 15. The score is written for piano (p) and organ (o). It consists of two systems, each with a piano part and an organ part. The piano part is written in treble clef, and the organ part is written in bass clef. The music is in 2/4 time and features various musical notations, including eighth notes, quarter notes, and rests. The organ part includes a registration mark '8' at the beginning of the first system.

Handwritten musical score for piano, consisting of 11 staves. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. Key markings include "dim...", "poco cresc...", "cresc...", "Coda. Tempo di tema", and "rit.". The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4.

Редактору Рашид Шерф
 Руссамы М. Кулчин
 Подлин редактору Карим И.
 Технический редактору М. Маммадов
 Корректору Х. Шайбазова

Литературная чертёжница 04.01.90. Число экземпляров: 04.12.90. Копия Формы: 603590. Оборот карточки. Оборот чашки. Формы чашки. Шпатель ч. и. 2.00. Угол лопатки. Карточка 2.00. Шпатель чашки. 2.00. Термометр 11. Гидрат 10 г. Аппаратный ССР. Давление. Матрица. «Шпатель» «карточка». 603. 37000. Гидрат чашки. 6. 420-й лопатки. Матрица. 370123. Аппаратный чашки. 17.

Эргорол Гусейн Чавид огул Расулзаде

9 ВАРНАСНА
 ФОРТЕПИАНО УЧУН

Эргорол Гусейн Джавид огул Расулзаде

9 ВАРНАСНА
 ДЛЯ ФОРТЕПИАНО

БАКУ - ИШПАТ - 1993